

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová az előfizetések, hirdetések intézendők.

Felelős szerkesztő: **id. SZILBER JÁNOS.**

Társszerkesztő: **RÁSONYI PAPP MIKLÓS.**

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket jutányos árkért vesz fel a kiadóhivatal.

Helyi piacunk drágasága.

Már rég óta hallgatjuk a közönség panaszát, piacunk elviselhetetlen drágasága miatt. Meghallgattuk, utána jártunk és meggyőződünk arról, hogy e panasz nem oknélküli, — hanem jogos. Am lássuk az okot és okozatot, hogy miért is van drágaság.

Az az állapot a mi piacunkon uralkodik, abban leli magyarázatát, hogy helyi piacunkat a kofák uralják és borspekulánsokhoz hasonló módon élnek vissza a termelő és vásárló közönség érdekével. A termelő fáradtságos munkájának gyümölcsét nem élvezheti, mert elharácsolják tőle a kofák, hogy aztán a vásárló közönséget is becsapva kétoldalú hasznot húzzanak.

Már a hajnali órákban összeállnak és ellepik a város végén a piacra vezető utcákat, hogy a mezőgazdasági munkával elfoglalt és e miatt a hazasiető termelőktől összevásárolhassanak olcsón mindent, hogy aztán a piacon később még egyszer oly magas áron adhassák el áruikat.

A termelő örvend, hogy hamar eladhatta áruját és sietve tér haza, hogy munkáját folytassa.

Ámde nem örvend a közönség, mert így kénytelen másodkézből vásárolni és duplán megfizetni élelmi cikkeit mivel a kofák már a város végén elfogják, nem engedve őt a piacra árujával. Ily módon aztán ők uralják a piacot, ők csinálják az árakat, sőt ha azon a horribilis magas áron, melyet ők itt kérnek, nem tudják eladni cikkeit, úgy a nálunk összevásárolt árukkal Budapest és Bécs heti piacát gazdagítják, ugyszólván elharácsolnak előlünk mindent.

Közönségünk meg csak panaszodik és a szegényebbek alig bírják már a lelketlen kufárok kapzsisaága által teremtett helyzetet elviselni. Nem is csoda, hogyha már az elkeseredés hangján szólnak. Bizony szépen vagyunk, ha már ez „Arany kalással ékes rónaságon“ megélni sem lehet.

E hazában való megélhetést nem a termés silánysága, hanem nagyrésben a lelketlen kufárok kizsákmányoló spekulációja teszi lehetetlenné.

Ezt az állapotot pedig törvényekkel és szabályrendeletekkel, ha teljesen nem is megszüntetni — de lehet korlátozni. Tegye meg minden város és megye e téren köteleességét s akkor egy lépéssel közelebb jutunk a cél-

hoz: a hazában való megélhetést lehetővé tenni s a kivándorlást meg kell akadályozni.

De nem czélom e helyen a kivándorlást megszüntető javaslat kidolgozása, hanem csak futólag említem fel, hogy milyen semminek látszó dolgok is előmozdithatják azt, mint pld. a megélhetést nehezítő kofa-spekuláció is.

Azonban a legtöbb város már megtette köteleességét e téren és szabályrendeletek alkotásával elejét vette a közönség kizsákmányolásának s most a kofák ott nem tudnak összevásárolni mindent, mint itt teszik nálunk.

Hogy pedig helyesen cselekedett képviselő testületünk is, midőn a kofák körmére koppintott, azt bizonyára be fogják látni a kofák által megfellebezett háttérrel elbirálásánál, s nem szolgáltatják ki a nagyközönséget a kofák élelmességének.

Ha pedig a kofák el lesznek tiltva a korai vásárlástól, az eladók valamivel nagyobb árt kapnak áruikért s a nagyközönség mégis sokkal olcsóbban fedezi szükségletét, mint ma, midőn ki van szolgáltatva a kofáknak.

A TISZAVIDÉK EREDETI TÁRCZAJA.

Tavaszi.

Oly hóhideg, jeges a lég,
Az égen felhő tornyosul;
És már csupán egy foltja kék.
Egy messzi ház szobáiból
Bus dallam kél s ablakomon
Beszáll, bezsong s bár nincs okom
Én összeborzodom.

A felhőbástya tömörül,
Csak rakja mind tovább a szél;
S úgy domborul, mint sírfedél
A tág látóhatár körül.
De ama egy kék részen át
A nap lövelli sugarát,
S ez szürkességben ég s lobog —
... És ifju szívem ver s dobog,
Ugy ver s dobog ...

Mohácsi Jenő.

Mit beszélnek a halottak?

— Irta: Fenyő Márton. —

Egy téli nap — úgy hiszem pénteken volt — Isten tudja hanyadszor gondolatokba elmerülve sétálgattam a párisi dseuvre fényesen padlózott termeiben, a melyeken a járás veszélyesebb, mint a jég hátán. Ma-

gamba szívtam a művészi és ethikai érzések legkülönfélébbjeit. a tanteremben századszor csodáltam a csonka medicii Vénus remek formáit, majd visszatérve a történelmi nevezetességű Karussal térre, a hol XIV. Lajos fényes lovagjátékait rendezték, a pavilon termibe tértem és miután s kis Szeuvret felületesen megtekintettem volt a nagy Loeuvst kincsei századokon át elenyészhetetlen újdonság ingerével hatottak az annyiszor látott műkincsek. IV. Henrich, I. Napóleon ereklyéi, Anue d' Autrise kincses ládái és ezután a végtelen hosszú képes termek elhalmozva Napóleon olaszországi hódító utjaiból különösen Velenczéből hozott képremekekkel, teletömve a francia és külföldi mesterek legklasszikusabb alkotásaival. Murilló két szent Mária képe, melyek körül a másolók egész serege iparkodik, a halhatatlan lelkű művész szellemébe hatolva, legnagyobb alkotásainak képmásait a világ minden részébe elterjeszteni.

Hölgyek és urak ülnek vagy állanak mindenütt pallelával és ecsettel kezökben. De ezek még kevésbé érdekeltek, mint mások. Bizonyos ihlettség szállta meg rendesen lelkemet valahányszor a muzsák e felszentelt csarnokában a legideálisabb élvezeteknek adhattam át magamat.

De ma az ihlettségem mellett úgy éreztem, hogy kábult is vagyok. Lehet, hogy a borús nap hatása alatt az érzések, mélyeb-

ben hatottak; lehet, hogy gondolataim a multak emlékein tündöttek el, a mihez magok a mesterek történelmi alakjai sujtéjéi elég alkalmat adtak. Így érkeztem az újban berendezett szárnyteremhez, melyet IV. Henrik és Mediczia Mária kormányzásából való allegorikus képek töltik be. Elfáradtam és szerettem volna leülni, de sajnos ülőhelyről itt gondoskodva nincsen.

Egyszerre a teremőr figyelmeztetése hallatszott, hogy a muzeumot bezárják és távozni kell. Szinte örültem, hogy kijöhöttem a szabadba, hogy a friss deczemberi levegővel könnyebb lesz a fejem és elűzhetem a szinte kiálhatatlanokká vált sötét ábrándképeket.

A Locuire hátsó kapuján léptem ki és czéltalanul barangoltam a Ruede Rivolin egészen a Tour — saint Jacquig. Majd jobbra befordultam a Place de Latelesre, itt meglátva azzal gondoltam kedélyemet felvidelhatni, hogy a Teatre de Lateles mai előadására jegyet váltsak.

De sem a Teatre de chateles sem a vele szemközt levő Sarak-Bernhardt színházban jegyet nem kaptam ... A sötét téli est nagy léptekkel közeledett már, a mikor a hidon át a Cité felé mentem. Elöttem a Szajna tulsó ága, balra a Notre-Dame templom önkéntelenül a Notre-Dame kapui felé irányítottam lépteimet A templom baloldali kapuja előtt megállottam egy pillanatra,

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál ugymint idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánltaik.

Emeli az étvágyat és a testsulyt, eltávolítja a köhögést és köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figyeljük, hogy minden üveg alanti czéggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár BASEL (Svájcz.)

Tüzek.

Az utóbbi napok krónikája gazdag tüzesetekben. A tüzesetek változatosan csoportosultak. Volt háztűz, szérüs tűz, boltitűz, tanya tűz, kunyhó tűz szóval a tűz majdnem minden válfajából jutott egy-egy az utóbbi napokra a mily tüzeset vidékünkön előfordulhat.

11-én (Hétfőn) az éjjeli órákban Viktor Farkas szőlőben levő kunyhója ismeretlen okból leégett. A kár 300 kor. Gyújtogatás gyanúja forog fenn.

13-án (Szerdán) Turi Kis János tanyája porrá égett kinyomozhatatlan okból. A kár 1500 kor. Itt is a gyújtogatás gyanúja forog fenn.

14-én (Csütörtök) Sági Józsefnek a kilenczesben levő 14 csomó búzája elhamvadt. A tűz oka itt sem állapítható meg s így az szintén csak gyújtogatásra vezethető vissza. A kár 50 kor.

16-án (Szombat) a Vadász-féle fűszerüzletben — ismeretlen okból — tűz ütött ki, de azt idejekorán észrevéve sikerült elfojtani, mielőbb még nagyobb arányokat öltött volna.

20-án (Szerdán) a Heringer-földön, a Herke város tőszomszédságában levő szabad rakodón ütötte fel fejét a veres kakas, hol Régnér Zsigmond és Fekete József cséplőgépe roncsokká égett. A cséplőgépen kívül, melyben a kár 2000 korona, Kátai Pálnak 100 csomó búzája, Szalinka Andrásnak 500 kor., Illés Jánosnak 100 kor., Pintér Imrénének 80 kor., Bucsi Lászlónak 400 kor., Lévai Pálnak 360 kor., Bodor Rókusznak 260 kor., Drahota Szabó Istvánnak 240 kor., Kása Pálnak 240 kor., Kocsis Imrénének 380 kor., Oláh Lászlónak 240 kor., Dokai Lajosnének 250 kor., Turesik Imrénének 160 kor., Pap Józsefnek 180 kor., Iváni Szabó Istvánnak 240 kor., értékű gabonája kalászkövekben égett el. A tűz keletkezése itt majdnem bizonyosan megállapítható, hogy pipából eredő szikra volt okozója annak a tüzesetnek melyben sok, nagyjából szegény polgár vesztette egész évi buza termését — kenyerét.

Az eddig felsorolt tüzesetek kizárólag a tulajdonosok kárára történtek, mivel azok egyike sem volt biztosítva.

Ezekről a tüzesetekről úgy a városi, mint az önk. tűzoltóság csak vagy az utólagos kárjelentésből, vagy csak éppen a hírlapi közleményekből vesznek tudomást az clemi csapás pusztításáról, mivel a külterületen előforduló tüzeseteknél a vészharang nem jelzi a veszélyt.

Szóval csak a belterületi javak védelméért fizet ki a város mintegy 5000 koronát évenként a tűzvédelmi intézmények fenntartására.

miért, hogy a boltvelek egyikén levő alakok közül éppen a harmadik ötlött a szemembe. Ez szent Dyonisiust ábrázolja, a ki fejét a kezében tartja. A legenda ugyanis azt regéli róla; hogy a mikor a hóhér bárdja alatt vértanui halált szenvedett, a halála s csapása után lehulló fejét kezeivel felkapta.

Konok hangulatomat ez a reminiscencia épen nem vidította fel... Mégis beléptem a templomba hová az üveg festészet ablakok vajmi kevés világosságot bocsátottak be. A gyertyákat még nem gyújtották volt meg és csak a hatalmas orgona hangjai zsongtak finnepi éneket a szent miséhez.

— Ki — ki innen... Itt is csak a magam világába időzöm, a melyben minden áron szabadulni kívánkozom. Tovább!... És el az emberek zajától, kik oly kellemetlenül zavarják ma lelki világomat.

A templom háta mögé mentem, a hol egy kicsike kis épület láttára, mintha megfagyott volna ereimben a vér...

Épen ide és éppen ma kellett nekem jönnöm, sokáig, de hányszor kerülgettem és semmi vágyat sem éreztem, hogy meglássam. Sőt éppenséggel undorodtam tőle. Pedig a párisiak, kik olyan nagyon szeretik az életet a maga vigságával, pajzánságaival és korszapongásaival, akik idejük és pénzük nem jelentéktelen részét sokszor a legnaivabb szokásokra feccsereleik el.

(Folyt. köv.)

Az Önk. Tűzoltó-Egyletről nem kívánunk ez alkalommal szólni; nem pedig azért, mivel az csekély 500 kor. évi segélyt élvez a várostól, melynek arányában százszorosan nyújt védelmet a veszélyben forgók számára. De hogy a városi tűzoltóság, körülbelül 4500 korona évi befektetési összegért, megszorítások közt nyújtson védelmet, az nem tűrhető. Nem tűrhető az, hogy a tűzoltóság csak akkor érvényesüljön, ha azt a város fuvaros vállalkozójának jobb érzése megengedi.

Már pedig ez így van. A 20-iki tüzeset legalább azt bizonyítja, hogy a tűzoltóság csak akkor tűzoltóság, ha azt a város fuvaros vállalkozója megengedi, illetve a műszereket a veszély színhelyére kivontatni kegyeskedik. Ugyanis 20-án a szabadrakodón kiült tüzesetet a toronyór telefonon jelezte a városi tűzoltóságnak, de a fuvaros vállalkozó megtagadta a szerek kiszállítását, ez pedig annál is inkább könnyebben ment, mivel a rendőrbiztos távol volt a városból. Az önk. tűzoltók esti 7 órakor vettek tudomást a tüzesetről, mely a dohánybevaltó hivatal és a Herke város épületeit is nagyban veszélyeztette s az utcán elfogott lovakkal ki vontatták ugyan a szereket, de vizet nem voltak képesek a vész színhelyére vitetni s így ők is szabad folyást voltak kénytelenek engedni a romboló elemnek. Ez az eset tehát világosan igazolja, hogy a tűzoltói intézmények fenntartási összege részben ki dobott pénz, mert nem érvényesülhetnek igavonó erő hiánya miatt.

21-én hajnalban megkondukt a vészharang, kivonultak a szerek s az önk. tűzoltóság parancsnoksága vezényletével támadást intézett az önk. és városi tűzoltóság a lángtengerben álló Özv. Bodor Istvánné — félegyházi utcán levő — cserépfedelű háza megmentésére. Ez azonban, dacára a nagy vízbőségnek, mit az artézi kut medenczéből nyertek, nem sikerült. De a hatásos működés megakadályozta az épület beégését s meggátolta a közvetlen közelben levő Kuklics-fele nádfedelű ház kigyulását. Az önk. tűzoltók kis számban jelentek ugyan meg a veszélynél, de a városi tűzoltókkal való válvetett munka mégis szép eredményt biztosított.

UJDONSÁGOK.

— **Javítják a főtemplomot.** Főtemplomunk tornyát az idő igen megviselte s nem csak a máz, de a díszítések is sok helyen lehullottak. A torony rész kijavitása után a templomfalazat is új köntöst kap s a nagy bucsura, augusztus 15-ére már díszben fogadják főtemplomunk a bucsu alkalomra hozánk jövő idegeneket.

— **Közgyűlés.** A csongrádi fogyasztási és értékesítő szövetkezet augusztus hó 7-én d. u. 3 órai kezdettel rendkívüli közgyűlést tart az áll. polg. fiúiskola rajztermében. A rendkívüli közgyűlés tárgysorozatában fel van véve elnök, alelnök és négy felügyelő bizottsági tag választása. Mint halljuk ez alkalommal Réti Ferenc nem a Keresztény fogy. szövetkezet cseh portékáját (?) fogja ismertetni a szöv. tagjaival, hanem az uri szövetkezet alaptörvényének fogatkozása alkalmából azt fogja tudományos alapon fejtegetni, hogy a szövetkezeti alaptörvény annyiban különbözik azon égi testtől melyet köznyelven holdnak nevezünk, hogy előbbi a végmegsemmisülésig fog, míg utóbbinak nemcsak fogatkozásai vannak de időnként meg is telik.

— **Tiszából kifogott leányok.** Katona András belvárosi lakos e hó 22-én kifogta a Tiszából Konkoly Rozália és Lami Erzsébet 15 éves leányokat kiket fürdés közben elkaptak a rohanó habok. Az önfeláldozó nemes cselekedet nem szorul dicséretre.

— **Közveszélyes kut.** A városi népkertben egy hatalmas keresek kut ékteleníti a vendéglői előteret. Az idomtalan alkotmány e helyen szépészeti szempontból sem volna megengedhető, mivel az népkertünk legforgalmasabb helyén, a színikör fő bejáratával szemben éktelenkedik, de közveszélyes is ez az alkotmány, mivel körülötte állandó sártócsa van s az alacsony rovás köny-

nyen utat enged a fürdőzésre a megcsuszott számára. Ugy tudjuk, hogy ezen kut szivónyomó kuttá való átalakítását már régebben elhatározta a közgyűlés s ennek keresztülvitelére fedezet is van. Különös hát, hogy ezen közveszélyes kut még mindig régi állapotával veszélyezteti az ott járó kelők közbiztonságát. Építsük hát át ezen kutat addig, míg az átalakításra egy nagyobb szerencsétlenség nem kényszerít bennünket.

— **Elakadt gőzhajó.** A Szeged felől jövő gőzhajó szerdán este Szentés alatt a kis vizállás folytán zátonyra jutott, válságos helyzetéből minden erőmegfeszítés dacára sem lehetett a hajót megszabadítani s így az utasok részben kocsikon részben gyalogosan tették meg az utat Csongrádig.

— **Gazdákat és iparosokat érdeklő elvi határozatok.** A minisztertanács egy konkrét esetből kifolyólag kimondotta, hogy a mezőgazdasági szerződés nem községi jegyző, hanem a jegyző által felfogadott irnok előtt kötött, ki a községi előjárásnak nem tagja; akkor az ilyen szerződés a törvényes alakszerűségnek nem felel meg s az abból támadható kérdés elbírálása nem a közigazgatási hatóság, hanem a kir. bíróság jogkörébe tartozik. A kereskedelmi miniszter egy felterjesztés alapján úgy határozott, hogy a munkakönyvet tanonczbizonyítvány nélkül is ki kell állítani, ha az illető igazolja, hogy a 15 életévét betöltötte és valamely iparosnál mint segéd felvétetik.

— **Szárazság.** A rekkenő hőségben epedve várjuk, hogy egy kis eső esnék, mely megtisztítaná a végtelenül poros levegőt és felüdítene a lankadt természetet. Sinylődik az egész határ kapás növényzete. A krumpli termés nagyon sűrű lesz és nagyon kevés ép ezért a piaci ár egyre emelkedik. Ha még tovább is tart az égető szárazság, úgy a kukoricza termésünk sem fog sikerülni.

— **Tanoncz helyett gyakornok.** Bizonyos az, hogy az ugynevezett »boltos inasok« korszaka lejárt, ennek az intézménynek a fenntartásával nem is igen lehet a jobb osztályokhoz tartozó tanultabb, műveltebb fiukat a kereskedő pályára édesgetni. Belátta ezt az aradi kereskedők köre is, mely most mint a »Magyar Kereskedők Lapja« közli, egy aradi divatáru-kereskedő indítványa folytán abban fáradozik, hogy az előkelőbb üzletekben a főnökök tanonczok helyett gyakornokokat alkalmazzanak. Az új üzleti gyakornokok felvétetnek négy polgári vagy középiskolai osztályt végzett, jó megjelenésű és modoru ifjak, két évi időtartamra, amelyek első hat hónapjában díjtalanul működjenek, azután azonban szerényebb (körülbelül évi háromszáz korona) fizetést kapnának; ez a fizetés azonban, amennyiben az illető ügyességének jeleit adja, még a két évi időtartam alatt emelkednék. Az üzleti gyakornok az ugynevezett tanonczmunkára, csomaghordásra, az üzlet seprésére és tisztántartására nem szoríthatnak, föl lenne mentve a tanoncziskola látogatás alól és a két esztendő végeztével, mint megfelelően képzett alkalmazott, folytathatná pályáját. A kör helyeszközlő osztálya most propagandát igyekszik csinálni ennek a tervnek úgy a szülők, valamint a kereskedők köreiben és mi őszintén óhajtjuk, hogy fáradozásait siker koronázza.

— **Búcsú-bál.** Az Önk. Tűzoltó-Egylet s az Ifjúság, mint már egyik előző számunkban jeleztük aug. hó 15-én búcsú táncvigalmat rendez a Magyar Király szálloda kerthelyiségében. A multság iránt ezideig is nagy az érdeklődés, mely részben annak tudható be, hogy az önk. tűzoltóság a multság tiszta jövedelmén; egy hatásosan dolgozó, új mozdony fecskendőt fog beszerezni s így a multság minden belépője hozzá járul filléreivel annak a készüléknek a beszerzéséhez; mely önk. tűzoltóságunkban lelkesedést önt a munkára, mert csak jó szerszámmal lehet biztosan és jól dolgozni — a veszélyben forgók számára pedig segélyt és biztonságot nyújt. A mulatni vágyó közönség ne tévessze a cél nemességét; támogassa filléreivel azokat, kik azt egygyűvé gyűjtve a válságos pillanatokban gyümölcsöt, megmentve vele: élet és vagyont. A mulatságon a helybeli I-ső cigány zene.

kar fog közreműködni. Kellemetlen idő esetén a mulatság a Kaszinó disztermében tartatik meg. Belépő jegyek előre válthatók 1 kor. 40 fillérért: Bagossy József, Kämpfner Vilmos és Pacher Béla urak kereskedésében. Akik tévedésből meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, kéretnek, hogy ez irányban a rendezőség tagjaihoz fordulni sziveskedjenek.

— **Nők a közigazgatásnál.** A belügyminiszter új teret nyitott a nők részére, a mennyiben kimondotta, hogy az 1886. évi XXI. t.-cz. 57. §-ának g) pontja értelmében, a kinevezési jogot gyakorló főispán, a vármegyei segéd és kezelő szakhoz, a törvényes minősítéssel bíró nőket is alkalmazhasson.

Színészet.

A vidéki hírlapirodalom leginkább egyoldalú a színházi tudósításokban. Bármelyik kisvárosi újságot olvassuk, ahol színészek tűtöttek föl a tanyájukat, nem találunk benne egyebet a színészek magasztalásánál. Hogy aztán az érdekszülte dícsymnus mennyiben felel meg a valóságnak, arra a választ csak a színház látogató közönség adhatja meg. Ez pedig az újságírás ezen nemének alásüllyedését jelenti anélkül, hogy az ügynek legkevésbé is hasznára válne.

Kivételképen legyen szabad e sablonos szokástól eltérnünk akkor, amikor az »Alföldi szinkerület« társulatának Csongrádon tartott előadásairól fogunk megemlékezni. Ezt Palotay Antal szinigazgató sem veheti rossz néven, mert többet ér egy szem igaz gyöngy egy kocsai homoknál. A hibák ostorozása legyen utjelző a jövőre, a megérdemelt dícséret pedig buzdítás a kitartásra. Ez alapon kezdjük meg és fogjuk folytatni bírálatunkat a következőkben:

Ha a társulati tagok színpadon kívüli viselkedését tekintjük, minden tekintetben kifogástalan. Magatartásuk jele annak, hogy nem ütött-kopott komédiások akarják közönségünket kizsebelni hanem a magyar közművelődés bajnokai fáradoznak azon, hogy kulturális előrehaladásunk itt az alföldi rónáin még az eke szarvánál is fejlesztessek.

Ilyen beköszöntő után érthető az a rendkívüli érdeklődés, mit a közönség a bemutató előadás iránt tanusított. Telt házat hozott össze Szombaton este Beyerlein »Takarodó« című 4 felvonásos drámája, mely életigazságban gazdag tartalmánál fogva csak üdvösen hathat az erkölcstelen kor romlott gyermekeire. De bemutató előadásul még sem volt helyes ezt választani. Mert, hiába, a közönség egyszerre akar mindent látni és sokáig áll az első benyomás hatása alatt. Már pedig ez a kellő sikert nem biztosította. Egyedül Szabó Gyula (Speisz) teremtett kellő hatást szabatos játékaival, ki a nőknél szerzett komoly tapasztalatait oly természetesen vitte a színpadra, hogy a kapott tapsnál többet is kiérdemelt. Az egy nő szerepet Gerőfi Ilona (Volkhardt Klárka) is elég jól töltötte be, méltó partnere lévén Halász Alfréd (Lauffen hadnagy) ki a ledér katonatisztek egyikét kifogástalanul személyesítette. Míg az öreg hadnagy szerepében Földváry Hugó tűnt ki meggyerő játékaival; ami pedig annál nehezebb volt, mert a darab rendezését is ő teljesítette. A magán és színpadi élet komolysága ritt le Balogh Árpád szereplő színészeiről (Volkhardt) amikor a megcsalt apa elkeseredését vizsgálva, bukott leányának életét önkézüleg kioltja. Madas Pistának (Mihalek) már bemutatott szereplése tulzott volt, s ez alkalommal ugyanezt a hibát követte el Gyárfás Ödön (Helbig) is.

A szombati bemutatkozás hiányossága már érezhető volt a nézőtérén Vasárnap este. Lehet ugyan hogy sokan nem akarták Szigligeti »Csikós«-át számtalanadszor megnézni, de akkor már némi kedvetlenséget mutatott a közönség épen úgy mint a szereplő színészek. Az egész előadás rendkívül gyenge volt. E remek népszínmű két tulajdonképeni lelke: Andris bojtár (Gyárfás) és Rózi (Solti Vilma) csak közepesen volt személyesítve. Kombinációm az, hogy Gyárfás vagy sokat mulatott, vagy sokat dohányzott a megelőző napokban, mert

csakis piano bariton hangja volt kellemes, míg a magasabb hangú dallamok erőltetettnek hangzottak. Solti Vilmánál pedig megfordítva. Ő fent elég csengően énekelt, de bizony az alsó hangok recsegősen vegyültek a közönség lábcsozogási morájába. De annyira nem ösmerem a hölgyek világát, hogy ennek okát csak fel is tételezném. No de minden hibát helyrehozott Kovács Sándor (Márton öregcsikós) kifogástalan, ügyes játéka. Fővárosi színpadon is ritkán látni a számadó oly élethű személyesítést, mint ahogy azt Kovács az este bemutatta. Ehhez valóban gratulálunk a törekvő művészeknek és ha minden szerepével ily hatást fog elérni, akkor rövidesen nagyobb publikumot fog művészi játékával gyönyörködtetni. De Szabó Gyula (Torkos jegyző) és társa (Vámos rektor) jurátus öltözéke lomha mozdulata és álmos játéka oly bémítólólag hatott mindnyájunkra, hogy lehangoltságunkat még a három részeg asszony tulzásai sem tudták felvillanyozni. Pedig nincs hálásabb szerep népszínműben, mint a rektor és a nótárius.

A rossz hír szárnyon jár. Eljuthatott valami Palotay szinigazgatóhoz is, mert színészei Hétfőn este már sokkal több elevenességgel játszottak. Pedig zóna előadás és kis számú közönség volt. Ez esetben el is nézhető az a sok tulzás, színpadi feszelés és a nézők szemkritizálása, mit egyesek játékaik közben elkövettek, de nem szabad színészeknek játék közben annyira megfélekezni magáról, mint tette ezt Madas Pista (Celestin orgonista). Mindnyáján sokszor latuk már a »Nebántsvirág« operettet, de az orgonistát még rosszabbul személyesíteni soha! Sikert ez este Kovács (Szinigazgató) ért el. Perényi (Champlatreax) szabatos játékaival hozzájárulásaival. Solti Vilma ez este elég kedves volt. Sokszor megtapsolták, virágsokrot is kapott, hangja azonban még mindig nem vált egészen tiszta. A zárdanövényedékek kardala azonban kikorigallta a hibát.

Örvendetes hír járta be másnap a falut. A szintársulatnak stráf kocsai számra érkeztek podgyászai Kiváncsian vártuk a keddesteli »Czigánybáró«-t. Meglepetésünk kellemes volt. Mintha átváltoztak volna a szereplők. Mintha egyik a másikat akarta volna felülmulni ügyes játékával. Az egész operett összenéje pompásan sikerült.

A szereplők közül Solti Vilma (Saffi, cigánylány) bájos külsőjével párosult kedves dalaival nem egyszer extázisba hozta a hallgatóságot. A tapsvihar sokszor a dallam közepén tört ki, mely a csengő végrillánál még inkább megerősödött. De ezt a jutalmat kiérdemelte. Az pedig nem volna csoda, ha kétkedésünket ébresztené fel, hogy ez este ugyanaz a Madas Pista (Gróf Carneró) játszott művészeleg, a ki az előző este Celestin szerepét fuserálta el. Most nem tulzott, nem grimaszolt és mégis számtalan hahótára készített természetes játékával. Gyárfás (Gábor diák) szintén ekkor mutatván be a kitünő színész játékát. Ne feleddje e két illetőt, hogy a valódi művész nemcsak akkor játszik jól a mikor kedve van és nemcsak a fors szerepeiben, hanem még a próbákon is, amikor nem bravurozhat hallgatósága előtt. Példát vehetnek Kovács és Perényi társaiktól, a kik még eddig színpadi otthonosságukkal közelméremest vívtak ki. Oroszlánrészét adta a sikernek Palotayné (Czipra vén cigányasszony) utánozhatatlanul élethű játéka. A villogó szemű, szép kis kardalosnőnek azonban nem az a hivatásuk, hogy a néző publikumot számba vegyék, hanem hogy szerepkörük betöltésével hozzájáruljanak a darab sikeréhez. Legjobban sikerült előadás ez volt eddig, de ha ilyeneket produkálnak színészeink, bizonyosan kedves emlékekkel távoznak Csongrádról.

Sohasem állunk az előző esti előadás hatása alatt amikor a rá következőről monduk kritikát. De a szerdai előadás felülmulhatatlan volt. Tette ezt egyrészt maga a darab is, mert Gavanlurey és Charvay »Csoda gyermek« című bohózatos vígjátéka valóban olyan alkotás, amely hogy a bpesti Vigszínházban 50-szer adatott egymásután, nincs rajta mit csodálkozni. Azonban hogy egy előadás minden szereplője

mindvégig teljes odaadással játssza végig szerepét, azt a bemutatkozások nem gondoltuk volna. Ennél kellemesebb estét Csongrád színház látogató közönsége egyszerűen még nem töltött Thalia fatornyos templomában. És ha ez általános bírálat után még egyesekről szólunk akkor első sorban Tábori Imrét (Iréne nőszabó) kell kiemelnünk, aki kíségető, mellék szerepével érdemelte ki teljes meglegedésünket és dícséretünket. A világvárosi iparos szögletes műveltségének megfelelőbb produkálását ritkán volt alkalmunk tapasztalni. Ugyanezt mondhatjuk Gáspár Annáról (Marquerite) is, aki a szolgálóból átvedlett ucajai dámát személyesítette pompásan. Ehez aztán ha még Kovács Sándor (Croche építész) kacagató humorát adjuk, nem várt sikert kapunk végösszegül. Ebben az előadásban a legnagyobb roszakarat sem tud hibát tálni.

Gratulálunk hozzá!

Már a csütörtök esti nem volt ilyen. Nem is csoda. Akik tudják, hogy Martos és Bakonyi »Bob herczeg«-je miért ért 100 előadást a népszínházban, nincsenek bővebb magyarázatra szorulva. Fedák Zsuzsát az égit kellett emelni bármennyi kincs árán is. Olyan darabot irattak hát neki, ahol minden szereplő nulla, egyedül Bob nyerhetvén el a győzedelmi jelt. És ezt másként cselekedni Csongrádon sem lehet. Solti Vilma kitett magáért úgy, mint még soha, de bizony a mikor a királyi udvart kellett volna feltüntetni akkor csak úgy lett igényünk valamennyire kielégítve, ha a népszínház udvart varázsoltuk lelki szemeink elé. A részeg herczegnek adott szerenádj pedig tönkre tette minden illúziókat, mert biz' egy herczeg olyan kornyikálást nem hallgathat végig. Hanem annál jobban bravurozott Balogh (Pomponius). Sohasem hittük volna, hogy egy idős férfi olyan kellemetes kedvességgel tud még énekelni, mint ahogy ezt tőle ez este hallottuk.

Az ösdi szokástól eltérőleg Pénteken is előadás volt. És a csütörtöki jelzés szerint nem is lett volna tréfa az újítást »Loutectal megkezdeni. Péntek reggel azonban e nagy reklám már zóna előadásá zsuorodott. Nagyon rossz tanácsadó volt, aki megváltoztata a jó szándékot.

A »Képzelt Beteg« előadásáról szólva bámulatba ejtett bennünket az este, Balogh Árpád színésznek 5—6 éves Bözsike lánykája. Argan képzelt beteg 6 éves (Luson) leányát személyesítette az az aranyos kis teremtes, de vidéki színpadon színész is ritkán ér el oly hatást, mint ez a kis baba bámulatra méltó bátor felléptével, ügyes kézmozdulataival, folyékonyan, csengő erős hangon elmondott kedves beszéddel. Sokszor a függöny elé tapsolták a gyönyörű kis leánykát, szünet alatt pedig egyébről sem beszélt a közönség mint róla, Leona nevű nővére is jól játszott a kis babának (Angelika Argán 17 éves lánya) az ő organuma azonban már nem biztosít oly sikert, mint a milyekre kis huga számíthat. Madas Pista ez este pompásan alakított, de kár, hogy teljes tudását egész héten át nem volt alkalmunk kiösmerni... Kovács-csal pedig épen ellenkezőleg vagyunk. És ha a lezajlott hét után általános kritikát kell mondanunk színészeinkről, ott a legelső helyet Kovács foglalja el.

Örülhet Csongrád, hogy felvétetett az alföldi színi kerületbe, s ilyen szintársulat előadásain gyönyörködhetik, mint amilyen Palotay Antal szinigazgatóé.

Pianó zongora.

olcsó áron eladó. Bővebb értesítést lapunk kiadóhivatala kézséggel ad.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot ingyen és bementve kaphat a szab. hatyu gyógyysz. által Majna Frankfurt.

PÉNZ

A Pénzügyi Tanácsadó kiadó-vállalata minden pénzkölcsönt keresőknek tájékoztató fölvilágosítást és tanácsot nyújt díjtalanul, tehát mielőtt pénzkölcsön tárgyában bárhova is fordulna, kérje ki a Pénzügyi Tanácsadó véleményét és kérjen részletes fölvilágosítást nyújtó ingyenes prospektust.

K ö l c s ö n t

folyósított pár rap alatt a legkulánsabb feltételek mellett. Meglevő kölcsönöket konvertál nagyobb összegre. Állami, megyei, városi hivatalnokoknak, vasutiaknak, tanároknak, katonatiszteknek és bármely alkalmazásban volt nyugdíjasoknak, szóval minden köz-

tisztviselőnek

10—25 éves törlesztésre 7% kamatra a legmagasabb összegű kölcsönt csupán kötelezvényre (váltó nem kell.) Kölcsönt legtöbb esetben kezes nélkül folyósítunk és ha mégis kezes kellene, készpénzzel állítunk kezeseket külön díj nélkül. Azon tisztviselők, kik a fizetésrendezés után óhajtanak kölcsönt fölvenni, már most tegyék meg a kérdéseket, hogy előre megtehessek a szükséges lépéseket a kölcsön folyósítása iránt.

Kimutatás,

ki mennyi kölcsönt kaphat:

1800	kor. fizetéssel kaphat körülb.	1500	kor.
2000	" " " " "	3000	"
2200	" " " " "	4000	"
2400	" " " " "	6000	"
2600	" " " " "	6500	"
2800	" " " " "	6800	"
3000	" " " " "	7000	"
4000	" " " " "	10000	"
5000	" " " " "	12000	"
6000	" " " " "	14000	"

Levélbeli megkeresésnél megirandó: állás, fizetés, eltöltött szolgálati idő és kor. Folyósítatunk továbbá hitelképes egyéneknek 500 koronától a legmagasabb összegig kezesekkel

váltókölcsönt

1—5 éves törlesztésre havi vagy negyedévi visszafizetés mellett. — Kölcsönt kieszközlünk ezenkívül legalább 3 év óta fennálló életbiztosítási kötvényre, mindennemű sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényre, az utóbbiakra az érték 90%-áig.

Jelzalogkölcsönt

a becsértéknek 70%-áig folyósítatunk 40%-ra földbirtokra. A megkereső birtokiv és telekkönyvi kivonatott caatolojn. Levélbeli megkeresésnél válaszbélyeg kéretik.

Czimünk:

Pénzügyi Tanácsadó

kiadóhivatala

Budapest, Klauzál-utca 6. II. em. II.

Telefon 16—42. Törvénysz. bej. cég.

Sok pénz!!

700 koronáig kereshetnek minden rangu egyének havonként, risiko nélkül mellékkereset gyanánt.

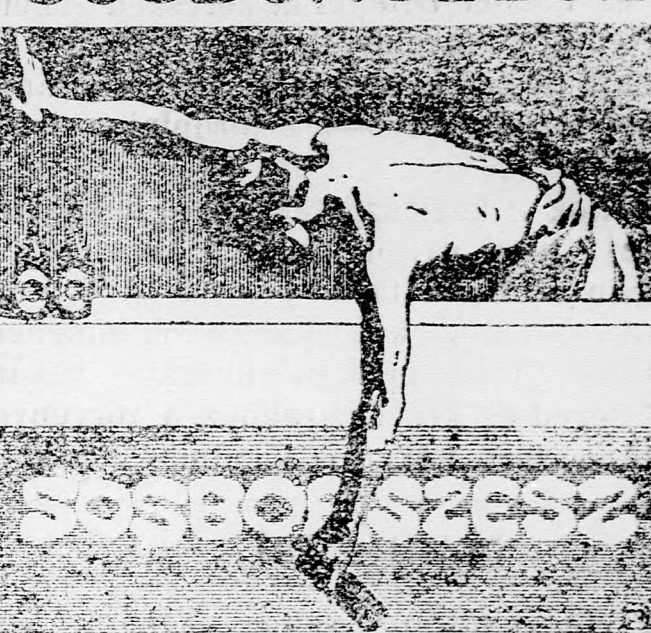
Bővebbet A. B. 20 alatt Annonceen Bureau des „MERKUR“ Stuttgart, Schwabestr.

Vajat, tojást, sajtót, szalonnát, zsírt és füstölt húst vesz:

Schmidt József

BÉCS, II., Fereinsgasse 13. szám.

BRÁZAY FÉLE SOSBORSZESZ

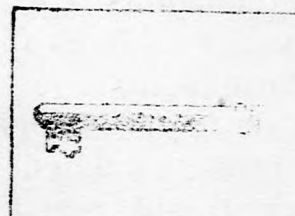

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ MELLEKELVÉ VAN!

Schicht-Szappan

vagy

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

PÉNZ

4%-OS

törlesztéses kölcsönöket nyújtunk budapesti és külföldi első-rangu pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan 3/4-ed értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra

Személyhitel! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélküli 1—15 évig terjedő időre

gyorsan és diszcreten.

BANK- és MAGÁADÓSÁGOK CONVENTÁLÁSA.

Meller Lajos és Társai

bankbizomány BUDAPEST, VI. David-utca 15.

(Törvényszéki bejegyzett cég).

(Válasz bélyeg)

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

FERNOLENDT

czipőfényezés fekete és sárga czipők minden bőrminőséghez a legjobb fényezés a világon és fényes világos czipőkhöz, a legszebb fényt adják és a bőrt tartóssá teszik. Elviselt foltos czipők sárga, vagy barna bőrből a **Lagosin** (diszfényezés) által, mintha újakká lennének.

Alapított 1832.

Gyári raktár Budapest, V., Lipót-körut 24.

Kapható mindenütt.

(Briefadresa Wien III/I.) für Wasche kaufen Sie nur Brunnenseife.